

Srednja mješovita škola „Žepče“

Žepče

ŠKOLSKO TAKMIČENJE IZ MATEMATIKE

ZA II RAZRED

1. Izračunati vrijednost izraza

$$\frac{-[-3i(2 - 4i) - (2 + 4i)3i]^2}{(1 - i)(1 + i)^2 - \left[\left(\frac{2}{5} - \frac{1}{5}i\right) - \frac{1 + 2i}{1 - 2i}\right] - 4i} =$$

2. Za koju vrijednost realne varijable k je kvadratni trinom
 $kx^2 - kx + k - 3$

potpuni kvadrat?

3. Riješiti datu jednačinu

$$\sqrt{4x^2 + 9x + 5} - \sqrt{2x^2 + x - 1} = \sqrt{x^2 - 1}$$

4. Dokažite

$$a^{-n}(a^n - 1)^{-1} - 2(a^{2n} - 1)^{-1} + a^{-n}(a^n + 1)^{-1} = 0, a \neq 0$$

Mnogo uspjeha u radu!

Rješenja zadataka:

$$\begin{aligned} 1. \quad & \frac{-[-3i(2-4i)-(2+4i)3i]^2}{(1-i)(1+i)^2 - \left[\left(\frac{2}{5} - \frac{1}{5}i \right) - \frac{1+2i}{1-2i} \right] - 4i} = \\ & \frac{-[-6i+12i^2-6i-12i^2]^2}{2+2i - \left[\frac{(2-i)(1-2i)-(5+10i)}{5(1-2i)} \right] - 4i} = \\ & \frac{-144i^2}{2+2i - \frac{2-4i-i+2i^2-5-10i}{5-10i} - 4i} = \\ & \frac{144}{2+2i + \frac{15i+5}{5-10i} - 4i} = \\ & \frac{144}{2-2i + \frac{7i+1}{5-10i}} = \\ & \frac{144(5-10i)}{(2-2i)(5-10i) + 15i + 5} = \\ & \frac{144(5-10i)}{-5-15i} = \\ & \frac{144(1-2i)}{-1-3i} \cdot \frac{-1+3i}{-1+3i} = \\ & 72 + 72i \end{aligned}$$

2. Za koju vrijednost realne varijable k je kvadratni trinom $kx^2 - kx + k - 3$ potpuni kvadrat?

$$D = 0$$

$$(-k)^2 - 4 \cdot k \cdot (k - 3) = 0$$

$$k^2 - 4k^2 + 12k = 0$$

$$-3k^2 + 12k = 0$$

$$3k(-k + 4) = 0$$

$$k_1 = 0 \quad k_2 = 4$$

Rješenje $k_1 = 0$ odbacujemo, jer kvadratni koeficijent mora biti različit od nule, tj. $k \neq 0$.

$$3. \sqrt{4x^2 + 9x + 5} - \sqrt{2x^2 + x - 1} = \sqrt{x^2 - 1}$$

$$\text{D.P. } x \in \left(-\infty, -\frac{5}{4}\right] \cup [1, \infty)$$

$$\sqrt{(x+1)(4x+5)} - \sqrt{(x+1)(2x-1)} = \sqrt{(x+1)(x-1)}$$

Podijelimo li cijelu jednačinu sa $\sqrt{x+1}$, $x \neq -1$ dobit ćemo

$$\sqrt{4x+5} - \sqrt{2x-1} = \sqrt{x-1}$$

Kvadriranjem posljednjeg izraza imamo:

$$-2\sqrt{8x^2 + 6x - 5} = -5x - 5$$

$$4(8x^2 + 6x - 5) = 25x^2 + 50x + 25$$

$$7x^2 - 26x - 45 = 0$$

$$x_1 = 5 \quad x_2 = -\frac{9}{7}$$

Rješenje $x_1 = 5$ pripada definicionom području.

4. Dokazati da vrijedi:

$$a^{-n}(a^n - 1)^{-1} - 2(a^{2n} - 1)^{-1} + a^{-n}(a^n + 1)^{-1} = 0, a \neq 0$$

$$\frac{1}{a^n} \cdot \frac{1}{a^n - 1} - \frac{2}{a^{2n} - 1} + \frac{1}{a^n} \cdot \frac{1}{a^n + 1} = 0$$

$$\frac{1}{a^n} \cdot \frac{1}{a^n - 1} - \frac{2}{(a^n - 1)(a^n + 1)} + \frac{1}{a^n} \cdot \frac{1}{a^n + 1} = 0$$

$$\frac{a^{n+1}-2a^n+a^{n-1}}{a^n(a^n-1)(a^n+1)} = 0$$

$$0 = 0$$